

Severnej Ameriky (Kalifornia), v Európe sa pestuje ako pastva pre včely od r. 1891. Na Slovensku sa pestuje viac desaťročia a miestami splnieva. Sekundárne rastie na úhoroch, železničných a cestných násypoch a rôznych ruderalných stanovištiach.

Rozšírenie na Slovensku. Roztrúsené v okolí, kde sa pestuje. Uvádza sa v týchto okresoch:

4. (Stupava, Kuchyňa, Sološnica). 5. (Devín). 6. (Dunaj, pravý breh km 1861, Tmava, Piešťany, Nové Mesto nad Váhom, Hlohovec, Sasinkovo, Gbelce, Mužla, Obid, Chľaba). 10. (Dobrá Voda). 14e. (Hronská Breznica, Demiana, úpätie; Sitno Krížne). 24. (Červený Kláštor). 25. (Sučany).

Vyskytuje sa zrejme i na iných lokalitách.

Úžitkovosť: Medonosná, ale aj krmná rastlina.

Heliotropiaceae Tiegh.

Skrutcovité

(SPRACOVALI L. BERTOVIÁ, J. BERTA)

1. Heliotropium L.

Skrutec

1. *Heliotropium europaeum* L.

Skrutec európsky

Heliotropium europaeum L. Sp. Pl. ed. 1, p. 130, 1753.

Syn.: *Heliotropium canescens* Andr. ex Besser – *H. commutatum* C. Koch – *H. eichwaldii* Steudel – *H. stevenianum* Andr. ex Besser

Jednoročná (10–)20–30(–40) cm vysoká bylina. Koreň málo rozkonárený. Byľ priama alebo vystúpavá, valcovitá, rozkonárená, páperistá alebo pritlačene chlpatá. Listy striedavé, stopkaté, stopky 5–25 mm dlhé. Čepele dolných listov vajcovito elipsovité až obrátene vajcovito kopijovité, horných listov vajcovité, všetky na báze zúžené, celistvookrajové, na vrchole zaokrúhlené, (1–)3–4(–7) × (0,5–)1–2(–4) cm veľké, po oboch stranách páperisté. Žilnatina oblúkovobežná s 3–4 pármami žíl. Súkvetie jednoduchý závinok alebo vidlica závinok. Kvety 3–4 mm dlhé, 3 mm široké, biele až mliekovobiele. Kalich trváci, hlbokozárezový, úkrojky kalicha kopijovité, mätko chlpaté, v čase dozrievania plodov hviezdovito rozložené. Koruna svetnikovitá s rúrkou tak dlhou alebo o málo kratšou ako kalich, lem koruny s trojuholníkovitými cípmi. Tyčinky kratšie ako koruna, prirastené v strednej časti korunnej rúrky. Semenník 4–puzdrový, jemne bradavičnatý s krátkou čnelkou a kuželovitou, dvojjáreznou bliznou. Tvrdky vajcovito hruškovité, 2,5 mm dlhé, tmavohnedé, hrubo bradavičnaté, holé alebo riedko chlpaté.